

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

25.

KURYER WILEŃSKI GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 26-го Марта. — 1848 — Wilno. PIĄTEK, 26-go Marca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 19-го Марта.

Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Вѣдомству, 17-го Марта, назначены:

Военный Губернаторъ города Новгорода и Новгородской Гражданской Губернаторъ, Генераль-Лейтенантъ Баронъ *Ловенъ*, Военнымъ Губернаторомъ города Гродно и Гродненскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ, и

Военный Губернаторъ города Витебска и Витебской Гражданской Губернаторъ, Генераль-Майоръ *Радищевъ*, Военнымъ Губернаторомъ города Ковно и Ковенскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ.

Въ Именномъ Его Императорскаго Величества Высочайшемъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату сего Марта, въ 3-й день, за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, изображено:

„Желая дать новое поощреніе земледѣлію и промышленности народной, признали Мы за благо, право приобрѣтенія земель и другой недвижимой собственности, нынѣ крестьянамъ разныхъ наименованій предоставленное, распространить и на крѣпостныхъ людей, съ оставленіемъ во всей силѣ и неприкосновенности всѣхъ существующихъ нынѣ между сими людьми и владѣльцами ихъ соотношеній.

„Въ слѣдствіе сего повелѣваемъ:

„1) Крестьянамъ помѣщичьимъ и вообще крѣпостнымъ людямъ предоставить покупать и другими въ законахъ дозволенными способами приобрѣтать въ собственность земли, дома, лавки и всякаго рода недвижимыя имущества, кромѣ лишь имѣній населенныхъ, соблюдая относительно владѣнія домами и лавками въ городахъ общія по сему предмету правила. Само собою разумѣется, что приобрѣтать такую собственность, а равно и отчуждать оную, крѣпостные люди могутъ не иначе, какъ съ согласія своихъ помѣщиковъ, надлежащимъ образомъ удостовереннаго и, присутственнымъ мѣстѣ предъявленнаго.

„2) Если бы нѣкоторыми крѣпостными людьми были, въ прежнее время, куплены земли, дома или лавки на имя ихъ помѣщиковъ, то ни какихъ о томъ отъ крѣпостныхъ людей споровъ не допускать и ни

WІADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 19-go Marca.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojennym, 17-go Marca, mianowani:

Wojenny Gubernator miasta Nowogrodu i Nowogrodzki Cywilny Gubernator, Jenerał-Porucznik Baron *Chowen*, Wojennym Gubernatorem miasta Grodno i Grodzieńskim Cywilnym Gubernatorem, i

Wojenny Gubernator miasta Witebska i Witebski Cywilny Gubernator, Jenerał-Major *Radiszczew*, Wojennym Gubernatorem miasta Kowna i Kowieńskim Cywilnym Gubernatorem.

W Imiennym JEHO CESARSKIEJ MOŚCI Najwyższym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi 3-go Marca, za własnoręcznym JEHO CESARSKIEJ MOŚCI podpisem, wyrażono:

„Chcąc udzielić nową zachętę rolnictwu i przemysłowi narodowemu, Uznaliśmy za dobre, prawo nabywania ziem i innej nieruchomości własności, obecnie włościanom różnego nazwania służące, rozciągnąć i na ludzi w poddaństwie będących, z pozostawieniem w całej mocy i nietykalności wszystkich istniejących obecnie między temi ludźmi i ich właścicielami stosunków.

W skutek tego Rozkazujemy:

1) Włościanom obywatelskim i w ogólności ludziom w poddaństwie zostającym, pozwolić kupować, oraz innemi w prawach przepisanimi sposobami nabywać na własność ziemie, domy, sklepy i wszelkiego rodzaju własność nieruchomą, wyjąwszy majątki osiadłe, przestrzegając względem posiadania domów i sklepów po miastach ogólnych w tym przedmiocie prawideł. Samo się przez się rozumie, że nabywać taką własność, jako też ją sprzedawać, poddani mogą nieinaczęj, jak z dozwolenia swoich właścicieli, prawnym sposobem udzielonego, i przed zawarciem aktu kupna lub przedaży, we właściwym urzędzie złożonego.

2) Jeśli by przez niektórych poddanych były już, w czasie uprzednim, kupione ziemie, domy lub sklepy na imię ich panów, tedy żadnych w tym względzie pretensyi ze strony poddanych nie dopuszczać i w żadne ich rozpatry-

какихъ по онымъ разысканіямъ не дѣлать, дозволивъ впрочемъ помѣщикамъ, по собственному каждому усмотрѣнію, выдавать владѣющимъ такими имуществами, если только они не находятся въ залогѣ или составѣ заложенныхъ имѣній, надлежачія на оныя купчія крѣпости на гербовой низшаго достоинства бумагахъ, безъ взиманія пошлинъ. Выдача такихъ купчихъ безпошлинно на гербовой низшаго достоинства бумагахъ дозволяется въ теченіе десяти лѣтъ со дня изданія настоящаго указа.

„Къ приведенію сего въ исполненіе Правительствующій Сенатъ не оставитъ сдѣлать надлежащее распоряженіе.“
(С. В.)

Письмо Русскаго изъ Франкфурта.
(Въ Редакцію Сѣверной Пчелы.)

Не буду ничего новаго вамъ описывать, ибо знаю только то, что слышу кругомъ себя, и не позволю себѣ ни въ чемъ явнаго участія показывать, — намъ Русскимъ должно быть теперь въ сторонѣ. Жалко о всѣхъ нашихъ Русскихъ, которые теперь въ Парижѣ: ихъ положеніе должно быть весьма затруднительное; ни у кого нѣтъ денегъ, ибо теперь ихъ бумаги не иное что, какъ тряпки; нѣтъ дорогъ для проѣзда: вездѣ онѣ ненадежны отъ множества бродягъ, а желѣзныя дороги испорчены, да еще для путешествія нужны опять деньги. Парижъ, говорятъ, пока самое спокойное мѣсто во Франціи; но долго ли это продолжится? Коммунизмъ поднялъ свою голову, или, лучше сказать, свои тысячи головъ, которыя въ видѣ коммунистическихъ клубовъ зѣнуютъ и ревутъ по всей Франціи: а что они ревутъ? *Твое, теперь мое.* Это текстъ ихъ всѣхъ проповѣдей. Что изъ этого будетъ? Отрезвить ли это Германію? И надѣяться невозможно. Опьянѣніе слишкомъ сильное и всеобщее; возмутители всюду и на всѣхъ пунктахъ, и тайно и явно дѣйствующіе, не даютъ образумиться; книгопечатаніе дѣйствуетъ свободно вездѣ, и въ Германіи начнутся клубы, а власть хранительная и обуздательная парализована. Германія падаетъ.

Съ благоговѣніемъ смотрю теперь на нашу Россію. На своемъ неприступномъ для вѣншияго врага Востокѣ возвышается она теперь надъ взволнованною Европою, какъ ковчегъ, хранящій въ себѣ зародыши новаго міра, надъ волнами потопа, поглотившаго древней. Помогі Богъ ея Царственному Кормщику провѣсти ее посреді этой бездны, не подавившись ея волнамъ. Въ Германіи теперь всѣ кричатъ: прочь отъ Россіи, намъ не нуженъ союзъ ея, она намъ противень, мы своими силами сладимъ съ грозящею намъ Франціею! На этотъ крикъ отвѣта не нужно. Съ тою Германіею, которая рождается изъ теперешняго, хаоса, у Россіи союза быть не можетъ, она Россіи не нуженъ; Россія сильна у себя и будетъ вдвое сильнѣе, когда все свое могущество устремитъ на свою внутренность, отгородивъ Китайскою стѣною себя отъ заразы вѣншией. Къ намъ никто не прійдетъ, помни урокъ, данный Наполеону. Властолюбіе не есть характеръ Россіи. Теперешнія происшествія, болѣе нежели когда нибудь, указываютъ ей на ея судьбу и на ея будущее великое назначеніе. Самодержавіе, неограниченное отеческое самодержавіе, хранящее Божию правду, исполняющее ее для всѣхъ и каждого, берегущее все законное, все, на что дано отъ Бога неотъемлемое право всѣмъ и каждому, — самодержавіе, нѣкогда создавшее, а теперь хранящее и одно могущее сохранить сильную самобытность Русскаго Царства — имъ однимъ и въ дни всемирныхъ бѣдствій сохранится наше великое отечество. Мы стоимъ отъ всего въ сторонѣ; стоимъ твердо, мы можемъ обойтись безъ Европы, мы не будемъ отброшены, какъ они кричатъ, въ Азію; мы Христіане, мы заняли образованіе у Европы, и употребимъ его по-своему и для себя; мы можемъ не быть принадлежностью Европы; мы будемъ ни Азія, ни Европа, мы будемъ Россія, самобытная, могучая Россія, не боть, прикрѣпленный къ кораблю Европейскому, а крѣпкій Русскій корабль перваго ранга, отдѣльно отъ другихъ, подъ своимъ флагомъ плывущій путемъ своимъ. Такъ мнѣ это сдается. Сохрани Богъ Русскому кораблю его Величаго Кормщика, и вложи силу свою въ руку Его Наслѣдника!
(С. П.)

wania nie wchodzić, dozwoławszy zresztą właścicielom, wedle upodobania każdego, wydawać posiadaczom dóbr tego rodzaju, jeśli tylko one nie są w zastawie lub nie wchodzi do składu majątków zastawionych, właściwe na nie prawa przedażne, na papierze herbowym niższej ceny, bez pobierania poszlin. Wydawanie takich praw przedażnych bez poszlin, dozwala się w ciągu lat dziesięciu od dnia ogłoszenia obecnego Ukazu.

Względem przywiedzenia tego do skutku, Senat nie zaniecha uczynić należytego rozporządzenia.“ (S. W.)

LIST ROSSYANINA Z FRANKFURTU.

(Do Redakcyi Pszczoly Północnej).

Nie wam nie donoszę nowego, wiem bowiem tylko to, co słyszę w około siebie, i nie dozwalam sobie brać w niczemъ jawnego udziału. Namъ Rossyanomъ potrzeba być teraz na stronie. Żaluje wszystkich naszychъ Rossyan, którzy są teraz w Paryżu. Położenie ichъ być musi dziwnie przykre; nikt z nichъ nie ma pieniędzy, gdyż teraz ichъ papiery są nic innego jakъ szpargały; niema drógъ do wyjazdu: wszystkie bowiem są niebezpieczne z powodu mnostwa włoczęgów, a żelazne koleje popsute; przytémъ ażeby podróżować, potrzeba mieć także pieniądze. — Paryż, jak mówią, jest do pewnego czasu najspokojniejszymъ miejscemъ we Francyi; ale czy długo takъ będzie? Komunizmъ podniósł głowę, a raczej tysiące głów, które w kształcie kommunistycznychъ klubówъ zięją i ryczą po całej Francyi: a co one ryczą? „*Co było twoje, ter z moje.*“ To jest textъ wszystkichъ ichъ kazań. Cóżъ ztądъ wyniknie? Wytrzeźwi-li to przynajmniej Niemcy? Niestety! trudno mieć nadzieję. Upojenie jest nazbytъ mocne i powszechne; podlegacze wszędzie i na wszystkichъ punktachъ, i skrycie i otwarcie działając, nie dają przyjsć do rozumu; prasa działa wszędzie swobodnie, i w Niemczechъ zaczyna się kluby, a zachowawcza władza, coby je mogła powstrzymać, sparaliżowana. Niemcy chyłъ się do upadku.

Ze czcią spoglądamъ teraz na naszą Rossyę. Na Wschodzie swymъ, niedostępnymъ dla zewnętrznego wroga, wznosi się ona teraz nadъ wzburzoną Europą, jakъ arka, chroniąca w sobie zarody nowego świata, po nad falami potopu, który pochłonałъ światъ stary. Dopomóżъ Boże Jęj Monarszemu Sternikowi, ały ją przewiódłъ śródъ tѣj bezdennęj topieli, nie uległszy jęj falomъ. W Niemczechъ teraz jeden jest okrzykъ: „*Precz od Rossyi, namъ nie potrzebny jęj sojusz, on jest namъ owszemъ przeciwny; my własnymi swymi siłami poradzimъ sobie zъ grożącą namъ Francyją!*“ Okrzykъ ten nie potrzebuje odpowiedzi. Z temi Niemcami, jakie się wyradzają zъ terazniejszego chaosu, Rossya mieć związku nie może; dla Rossyi onъ niepotrzebny; Rossya potężna u siebie, i we dwójnasób potężniejszą będzie, jeśli całą swoją potęgę obróci na swoją wewnętrzność, oddzieliwszy się muremъ chińskimъ od zewnętrznęj zarazy. Do nas niktъ nie przyjezie, pomnacъ na przykładъ Napoleona. Chęć podbojówъ nie jestъ cechą Rossyi. Terazniejsze wypadki wskazują jęj bardziej niżъ kiedykolwiek jęj los i jęj wielkie przeznaczenie w przyszłości. Jedynowładztwo, nieograniczone ojcowskie jedynowładztwo, przechowujące prawdę Bożą, pełniące ją dla wszystkichъ i dla każdego; ochraniające wszystko co prawne, wszystko, na co od Boga dane jestъ niezaprzeczone prawo wszystkimъ i każdemu; — jedynowładztwo, niegdysъ twórcze, a dziś zachowawcze, i jedno tylko zdolne utrzymać potężną samoistność Ruskiego Państwa; — przezъ nie tylko i wpeśródъ klęskъ całego świata, ocalona zostanie nasza wielka Ojczyzna. My стоимъ od wszystkiego na stronie; стоимъ mocno i możemy się obejśćъ bezъ Европы; nie będziemy odepełnieni, jakъ oni krzyczą, do Azji. Myśmy Chryścianie, przejęliśmy cywilizacyę Europy, i użyjemy jęj pó swjemu i dla siebie. My możemy nie być przyależnością Europy; my nie będziemy ani Azją, ani Europą, my będziemy Rossyją, samoistną, potężną Rossyją; nie łodzią, przyczepioną do Europejskiej nawy, lecz wielkimъ Ruskimъ okrętemъ pierwszego rzędu, płynącymъ oddzielnie swą drogą, pod swoją osobną banderą. Takъ mi się to wyobraża. Zachowajъ Boże Ruskiemu okrętowi jego Wielkiego Sternika, i pokrzejъ mocą Swoją dłoń Jego Następcy!
(P. P.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П Р У С С І Я.

Берлинъ, 23 Марта.

Мы извѣщали уже вкратцѣ о воззваніи, обнародованномъ Королемъ Прусскимъ къ своему народу и ко всей Германской націи. Въ этомъ воззваніи Король объявляетъ, что Германія находится во внутреннемъ броженіи, что ей угрожаетъ ви́шняя опасность съ разныхъ сторонъ, и что спасеніе можетъ произойти только искреннѣйшимъ соединеніемъ между собою германскихъ государей и народовъ подъ однимъ управленіемъ. Это управленіе Король Прусскій принимаетъ на себя, изъявляя надежду, что Германія присоединится къ нему съ довѣренностью. Прусскіе національные цвѣта (черный и бѣлый) онъ замѣняетъ древними германскими (черный, красный и золотой), и составляетъ народъ свой подъ знамя Шведской Имперіи. Отнынѣ Пруссія переходитъ въ Германію. По случаю созванія чиновъ, къ 2-му Апрѣля, будетъ дарована ве́льмъ Государямъ и сословіямъ Германіи возможность къ образованію общаго собранія ихъ. Затѣмъ, какъ мы уже писали, Король указываетъ на необходимость собранія всеобщаго Германскаго народнаго войска и объявленія вооруженнаго нейтралитета. Собранію чиновъ всей Германіи будутъ предложены мѣры къ перерожденію и основанію новой Германіи, въ которой бы преобладало стремленіе къ единству.

— Вчера, совершились безъ нарушенія порядка, торжественныя похороны жертвъ несчастныхъ случаевъ и недоразумѣній, причинившихъ въ Берлинѣ кровавыя стычки 18 и 19 Марта. Процессія тянулась цѣлые два часа, отъ Шарлоттенстрассе до Ландсбергскихъ воротъ. За ними была вырыта общая могила, въ которой помѣстили гробы въ два ряда. — Нынѣ все пришло въ порядокъ. 21-го числа Король разѣзжалъ по городу верхомъ, въ сопровожденіи нѣкоторыхъ принцевъ, и съ повозкою изъ трехъ германскихъ цвѣтовъ на рукѣ. Передъ нимъ несли германское знамя. Король нѣсколько разъ останавливался, и обращаясь къ окружающимъ его гражданамъ съ радостными выраженіями, въ которыхъ излагалъ новыя предположенія, выраженныя въ воззваніи, о которомъ мы писали выше. Между прочимъ Его Величество сказалъ: „Не попираю ни чьихъ правъ, чувствуя себя призваннымъ къ спасенію германской свободы и единства. Клянусь Богомъ, что не хочу свергнуть съ престола ни одного Государя, но буду защищать единство Германіи!“ Въ нѣкоторыхъ мѣстахъ, на его проѣздѣ, народъ кричалъ даже: „да здравствуетъ Германскій Императоръ!“

— Въ неофициальной части Прусской Газеты описаны событія 18 Марта вечеромъ, при которыхъ войска овладѣли улицами, на которыхъ волновался народъ, не безъ кровопролитной борьбы, въ которой много было убитыхъ. 19 число по утру городъ былъ совершенно занятъ войсками, но когда городское сословіе пришло просить Короля, чтобы ему предоставлено было стараніе о сохраненіи спокойствія, за которое отвѣчаетъ, Король дозволилъ образовать гражданскую гвардію и повелѣлъ войскамъ возвратиться въ казармы. Гражданская гвардія тотчасъ была составлена въ значительномъ числѣ и прибыла на дворцовую площадь для изъявленія своей благодарности громогласными восклицаніями. Вечеромъ городъ былъ иллюминированъ.

(С. П. и Н. П.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 17 Марта.

Въ Вѣнской газетѣ напечатано слѣдующее: Третьяго дня, по-утру, императоръ, въ сопровожденіи своего брата эрцгерцога Франца-Карла и его сына, прогуливался въ открытомъ экипажѣ по главнѣйшимъ улицамъ города, и по всюду приветствуемъ былъ радостными восклицаніями народа, окружавшаго его экипажъ. Въ той же газетѣ присовокупляютъ, что когда герцогъ Стефанъ прибылъ въ Вѣну, народъ выпрягъ лошадей и везъ коляску до императорскаго дворца.

— Его Импер. Велич. ввѣрилъ должность кабинетнаго президента, временно, статсъ-министру гр. Фр. Коловрату, и вмѣстѣ съ нимъ назначилъ статсъ-министра Фикельмона, министромъ иностранныхъ дѣлъ и двора; барона Питерсдорфа, придворнаго канцлера, — министромъ внутреннихъ дѣлъ; предсѣдателя верховнаго суда, гр. Таффе, — министромъ юстиціи; предсѣ-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, 23 marca.

Doniesionem już było pokrótce, że Król Jego Mość Pruski wydał odezwę do swego ludu i do całego Narodu Niemieckiego. W odezwie tej Jego Kr. Mość obwieszcza, że w stanie przesilenia i fermentacyi wewnętrznej, w jakim obecnie znajdują się Niemcy, zewnętrzne niebezpieczeństwo z różnych stron im zagraża, i że jedyny środek zbawienia jest tylko w ścis em zjednoczeniu się między sobą Panujących i ludów Niemieckich, pod jednym głównym zarządem. Zarząd ten sam Król Pruski przyjmuje na siebie, wynurzając nadzieję, że Niemcy przyłączą się doń z pełną ufnością. W miejsce Pruskich barw narodowych (czarnej i białej), Król przybiera dawne barwy Niemieckie (czarną, czerwoną i złotą, i staje ze swoim ludem pod dawną chorągwią Cesarstwa Niemieckiego. Prussy odtąd przechodzą w Niemcy. Przez zwołanie Sejmu na dzień 2 kwietnia, podana ma być sposobność wszystkim Panującym i Stanom Niemieckim, utworzenia ogólnego zgromadzenia tychże Stanów. W dalszym ciągu odezwę, jak już było doniesionem, Król Jego Mość uznaje konieczność zbrania ogólnego Niemieckiego narodowego wojska i oświadczenia zbrojnej neutralności Niemiec. Ogólnemu Zgromadzeniu Stanów całych Niemiec mają być przełożone środki względem odrodzenia i organizacyi nowych Niemiec, którym ma przewodniczyć dążenie ku jedności.

— Dnia wczorajszego, odbył się bez naruszenia porządku, uroczysty pogrzeb ofiar nieszczęsnych wypadków i nieporozumień, z powodu których wynikły w Berlinie krwawe potyczki w dniach 18 i 19 marca. Processya ciągnęła się całe dwie godziny, od ulicy Karoliny (Charlottenstrasse) do bramy Landsbergskiej. Za tą bramą wykopana była wspólna mogiła, gdzie trumny we dwa rzędy ustawione zostały. — Obecnie wszystko wróciło do porządku. Onegdaj, d. 21., Król Jego Mość przejeżdżał po ulicach miasta konno, w towarzystwie niektórych Xiążąt, z Niemiecką trójkolorową przewiązką na ręku. Przed nim niesiono chorągiew Niemiecką. Jego Kr. Mość zatrzymywał się razy kilka i przemawiał uprzejmie do otaczających go obywateli, wyjaśniając nowe zamiary, wyrażone w powyżej wspomnianej odezwie. Między innymi Jego Kr. Mość rzekł: „Nie następuję na nieczyje prawa, czując się powołanym do ocalenia Niemieckiej swobody i jedności. Świadcze się Bogiem, że nie chcę stracić z tronu żadnego z Panujących, lecz będę tylko bronił jedności Niemiec.“ W wielu miejscach, podczas przejazdu Króla, dały się słyszeć okrzyki: „Niech żyje Cesarz Niemiecki!“

— W części nieurzędowej, Gazeta Pruska opowiada wypadki z d. 18 marca wieczorem, wśród których wojsko opanoowało ulice, gdzie się pospolstwo burzyło, wszakże nie bez krwawej walki, w której wielu było zabitych. Dnia 19 rano, miasto było całkiem zajęte przez wojska, ale gdy stan miejski przyszedł błagać Króla, iżby jemu powierzył staranie o utrzymanie spokojności, za którą odpowiada, Król Jego Mość raczył zezwolić na uformowanie gwardyi obywatelskiej i dał rozkaz w jaskom wrócenia do koszar. Gwardya obywatelska utworzyła się natychmiast w wielkiej liczbie i przybyła na dziedziniec pałacowy, dla wynurzenia swojej wdzięczności głośnieimi okrzykami. Przedwczoraj miasto było oświetlone.

(P. P. i T. P.)

A U S T R I A.

Wiedeń, 17 marca.

Gaz. Wiedeńska zawiera co następuje: „Onegdaj rano, Cesarz Jego Mość, w towarzystwie swego brata, Arcy-Xięcia Franciszka Karola i jego syna, przejeżdżał się w odkrytym powozie po główniejszych ulicach miasta, witany wszędzie z radością trudną do opisanія, przez tłumy, które wszędzie zbliżka otaczały jego pojazd.“ Taż Gazeta dodaje, iż gdy onegdaj, Xiążę Stefan przybył z Presburga do Wiednia, lud wyprzągł konie i ciągnął powóz aż do pałacu Cesarzkiego.

— J. C. Mość powierzył urząd Prezesa Rady gabinetowej tymczasowo Ministrowi Stanu, Fr. Hr. Kolowrat, i zarazem mianował Ministrem spraw zagranicznych i dworu, Ministra Stanu Hr. Ficquelmont; Ministrem spraw wewnętrznych, Rancelerza Nadwornego, Barona Pilsersdorf; Ministrem sprawiedliwości, Prezesa Najwyższego Sądu, Hr. Taaffe; Ministrem skarbu, Prezesa Izby Nadwornej, Barona

(1)

дателя придворной палаты, барона Кюбека — министромъ финансовъ; назначеніе военнаго министра Его Велич. оставилъ на будущее время.

— Новое венгерское министерство состоитъ подъ предсѣдательствомъ гр. *Batilly*, изъ князя *Esterhazy*, графа *Шехены*, барона *Камбоса*, а также Гр. Кошута, Шемере, Клаузала, Деака и Мессароса. Это министерство, предполагающее основать свое пребываніе въ Офенѣ, намѣрено соединить семиградскую землю съ Венгріею.

— Эрцгерцогъ, венгерскій палатинъ назначенъ чрезвычайнымъ и полномочнымъ комиссаромъ въ Венгрію.

— Придворный семиградскій канцлеръ, гр. Юсика а также венгерскій канцлеръ гр. Аппони подали въ отставку.

— Верховный канцлеръ, гр. Инцаги, подалъ въ отставку.

Ф Р А Н Ц И Я.

Парижъ, 19—21 Марта.

Циркуляръ Г. Ледрю-Роллена къ префектамъ, относительно предстоящихъ выборовъ, сдѣлаемъ предметомъ протестаціи всѣхъ партій, и даже самыхъ республиканцевъ, которые усматриваютъ въ ономъ стесненіе свободы, выборовъ; ибо въ немъ вмѣнено въ обязанность префектамъ наблюдать, чтобы избиратели избирали депутатовъ въ національное собраніе изъ одной лишь республиканской партіи. По поводу сего циркуляра, совѣтникъ кассационнаго суда, Мадле де-Монжо, и членъ статсъ-совѣта, Кератри, подали уже въ отставку.

— Министръ внутреннихъ дѣлъ, Г. Ледрю-Ролленъ, обнародовалъ циркуляръ о распусценіи гренадерскихъ и волтижерскихъ ротъ національной гвардіи. Мѣра эта встрѣтила сильный протестъ; роты сии отправили къ г-ну Ламартину депутацію, съ просьбою, чтобы онъ исходатайствовалъ у правительства отмѣну этого постановленія, Г. Ламартинъ, хотя и неохотно, принялъ на себя негоціацію по этому дѣлу, но правительство отказало ему въ этомъ.

— Министръ земледѣлія предписалъ циркулярно префектамъ, чтобы они всѣ пустопорожія, или худо воздѣлываемыя земли велѣли измѣрить и опредѣлить ихъ цѣнность, такъ чтобы по приобрѣтеніи на счетъ казны, онѣ могли быть переданы въ вѣдѣніе правительственной комиссіи, назначенной для завѣдыванія земледѣльческими дѣлами.

— Чис. о рабочихъ, явившихся уже къ предпринятымъ правительствомъ землянымъ работамъ, простирается до 20,000 чел. Донынѣ каждый рабочій получалъ 2 фр., а надзиратель 3 фр. въ день.

— Фабриканты не щадятъ всевозможныхъ стараній, чтобы не оставлять рабочихъ безъ занятій.

— Уже нѣсколько дней большое число работниковъ занято пересадкою деревъ на бульварахъ, вмѣсто поврежденныхъ во время послѣднихъ происшествій.

— Въ теченіи нѣсколькихъ дней, прибыло въ Парижъ 18,000 рабочихъ изъ департаментовъ.

— Въ Лионской газетѣ сообщаютъ, что тамъ нѣсколько сотенъ рабочихъ, съ первыхъ чиселъ обнародованія новаго порядка вещей, заперлись въ укрѣпленіяхъ Круа-Руссъ, и не смотря на многократное требованіе властей, не хотятъ оставить оныхъ. Они имѣютъ при себѣ около 20 артиллеристовъ, чтобы въ случаѣ необходимости стрѣлять изъ пушекъ. Рабочіе требуютъ разрушенія сихъ укрѣпленій, которыя, по ихъ мнѣнію, построены не для защиты, но для бомбардированія города; они начали было даже срывать имъ, но по прибытіи къ нимъ одного изъ генераловъ, приостановились, предоставивъ три дня времени на размышленіе, по истеченіи которыхъ, если правительство не велѣлъ разрушить укрѣпленій, они сами непременно приведутъ въ исполненіе свое намѣреніе. 5-го Марта обнародовано было постановленіе департаментской комиссіи временнаго правительства, по коему укрѣпленія Круа-Руссъ, кромѣ одного (*St. Jean*) будутъ уничтожены, а земли и зданія употреблены въ пользу народа.

— Ожидаютъ повелѣній, которымъ предоставится колоніямъ представительство въ національномъ собраніи. Но какъ большая часть колоній лежатъ въ большомъ отдаленіи отсюда и не могутъ прислать представителей къ 20-му Апрѣля, дню, назначенному для открытія національнаго собранія, то вѣроятно представителями ихъ въ семъ собраніи будутъ, въ этотъ разъ, такъ называемые делегаты колоній, уже находящіеся въ Парижѣ.

Kübek. Мianowanie Ministra wojny, N. Pan na później sobie zachował.

— Nowe ministerstwo Węgierskie pod prezydencją Hr. *B. tthyany*, składa się z *Xięcia Esterhazy*, Hr. *Szecheny*, Barona *Cötvös*, oraz PP. *Kosztus*, *Szemeie*, *Klauzal*, *Deak* i *Meszaros*. Ministerstwo to, które rezydować będzie w Budzie (Ofen), ma zamiar połączyć Ziemię Siedmiogrodzką z Węgrami.

— Arcy-Xiąże Palatyn Węgierski, mianowany został nadzwyczajnym i pełnomocnym Kommissarzem dla Węgiei.

— Hr. Josika, Siedmiogrodzki Kanclerz Nadworny, oraz Kanclerz Węgierski, Hrabia Appony, podali się do dymissyi.

— Najwyższy Kanclerz, Hr. Inzaghi, złożył także swój urząd w ręce N. Cesarza.

F R A N C Y J A.

Paryż, 19—21 marca.

Okolnik P. Ledru-Rollin do Prefektów względem następujących wyborów, jest przedmiotem protestacyi wszystkich stronnictw, a nawet samych Republikanów, którzy w nim upatrują ścisnienie swobody wyborów; akt ten bowiem wkłada na Prefektów obowiązek, aby dopomagali obiorowi Posłów na Zgromadzenie Narodowe z jednego tylko republikańskiego stronnictwa. Z powodu tego okolnika, PP. *Madier de Montjau*, Radzca Sądu Kassacyjnego, i *de Kératry*, Członek Rady Stanu, podali się już do dymissyi.

— Tenże Minister spraw wewnętrznych, P. Ledru-Rollin, wydał okolnik, rozwiązujący kompanie grenadyerów i woltyżerów gwardyi narodowej. Krok ten wywołał silną protestacyę; kompanie rzeczzone wysłały z grona swego deputacyę do P. Lamartina, z prośbą, aby starał się wyjednać u rządu odwołanie tego postanowienia. P. Lamartine, lubo niechętnie, podjął się téj negoocyacyi; rząd atoli udzielił odpowiedź odmowną.

— Okolnik Ministra rolnictwa nakazuje Prefektom, aby wszelkie odlegiem leżące lub źle uprawione grunta, kazali rozmierzyć i stosunki własności oznaczyć, aby zakupione na koszt rządu, oddane być mogły pod rozporządzenie Kommissyi rządowej, wyznaczonej dla interessów rolnictwa robotników.

— Liczba robotników, którzy się już zgłosili do przedsięwziętych przez rząd robót ziemnych, wynosi 20,000. Dotychczas otrzymywał każdy robotnik 2 fr., a dozorca 3 fr. dziennie.

— Fabrykanci dokładają także największej usilności, aby mogli dać stosowne zatrudnienie swoim robotnikom.

— Od dni kilku, znaczna liczba robotników, zasadza nowe drzewa na bulwarach, w miejsce wyciętych lub uszkodzonych podczas ostatnich wypadków.

— W ciągu kilku dni, przybyło do Paryża 18,000 wyrobników z departamentów.

— Gazeta Lyonńska donosi, że tam kilkuset robotników, od pierwszych dni ogłoszenia nowego porządku rzeczy, zamknęło się w warowniach *Croix-Rousse*, i mimo powtarzane nalegania władzy nie chcą ustąpić, zatrzymując nadto pomiędzy sobą kilkunastu artyllerystów, dla strzelania z dział w razie potrzeby. Zamiarem ich jest zburzyć te fortyfikacye, które podług nich, nie są dla obrony ale dla bombardowania miasta. Zaczęli nawet już byli skopywać wały, ale za przybyciem jednego z Jenerałów wstrzymali się, dając władzy do namysłu trzy dni czasu, a przytém oswiadczając, jeżeli rząd sam nie nakaże zburzenia rzeczonych warowni, oni niechybnie przyprowadzą swój zamiar do skutku. Jakoż dnia 5 marca, ogłoszony został wyrok tymczasowej Kommissyi Rządowej Departamentu, zapowiadający, że warownie *Croix-Rousse*, prócz jednego zamku (*St. Jean*), będą zniesione, a grunta i budowy obrócone na pożytek ludu.

— Oczekują postanowienia rządu, mocą którego nadane ma być osadom prawo reprezentacyi w Narodowym Zgromadzeniu francuzkiem. Ale że większa część osad leży w zbyt wielkiej odległości od stolicy, aby mogły przysłać swych Reprezentantów na dzień 20 kwietnia, jako termin przeznaczony dla otwarcia Zgromadzenia Narodowego, tedy zapewne Reprezentantami ich w tém Zgromadzeniu, będą tą razą, tak zwani delegaci osad, już znajdujący się w Paryżu.

— Число избирателей, то есть мужчинъ, имѣющихъ 21 и болѣе лѣтъ отъ роду, состоитъ во Франціи изъ 9,350,000, въ Алжиріи изъ 925,000, итого изъ 10,275,000 чел.; слѣдовательно на каждаго изъ 900 депутатовъ приходится по 11,400 чел. избирателей. Избирательныхъ округовъ (кантоновъ) считается во Франціи и колоніяхъ 2,850, за тѣмъ на всякій приходится по 3,600 голосовъ.

— Гг. Евгений Сю, Александр Дюма и Мишле сынъ, намѣрены записаться въ число кандидатовъ національнаго собранія. Рабочіе г. Парижа и его округа предлагаютъ первымъ кандидатомъ сенскаго департамента, г-на Веранже.

— Нѣкоторые зажиточные кандидаты національнаго собранія объявили своимъ избирателямъ, что всѣ свои кормовыя деньги, которыя будутъ имъ назначены въ количествѣ 25 фр. въ сутки, уступятъ въ пользу бѣдныхъ обществъ своихъ департаментовъ.

— Г. Кергофле отъ имени легитимистской партіи препроводилъ къ правительству письмо, въ которомъ объявляетъ: что незаконное провозглашеніе республики неважно; что временное правительство переступило предѣлы своей власти, что онъ и единомышленники его будутъ балотировать въ пользу Короля Генриха V-го (герцога Бордосскаго), который есть лучший другъ всѣхъ Французовъ.

— Правительство предполагаетъ учредить финансовый совѣтъ, состоящій изъ министра финансовъ какъ председателя, и знатнѣйшихъ банкировъ, который долженъ будетъ заняться отысканіемъ предупредительныхъ мѣръ противъ господствующаго нынѣ финансового перелома.

— Въ слѣдствіе увеличенія процентовъ въ сберегательныхъ кассахъ, снова поступили въ оныя значительныя суммы. Напротивъ, въ провинціяхъ до того опасаются за будущее, что ежедневно вывозятъ изъ Парижа отъ 3—4 милліоновъ фр. звонкою монетою, которую хозяева получаютъ обратно изъ торговыхъ домовъ и другихъ кредитныхъ учрежденій.

— Въ *National* возстаютъ противъ того, что богатые люди выѣзжаютъ изъ Парижа, отпускаютъ слугъ своихъ и продаютъ лошадей и экипажи.

— Банкирскій домъ Бодана и комп., который вынужденъ былъ приостановить платежи, объявляетъ нынѣ своимъ вѣрителямъ, что онъ въ состояніи всѣхъ ихъ совершенно удовлетворить.

— Здѣшній монетный дворъ покупаетъ серебряную посуду и другія вещи и платитъ за нихъ наличными деньгами.

— По свидѣніямъ, доставленнымъ въ редакцію *Journal des Débats* испанскій повѣренный въ дѣлахъ являлся къ г-ну Ламартину и прочелъ ему депешу испанскаго министра иностранныхъ дѣлъ, въ которой сказано, что испанское правительство будетъ поддерживать съ временнымъ французскимъ правительствомъ те же дружественныя сношенія, которыя, будучи основаны на обоюдныхъ интересахъ, существовали досихъ поръ между двумя странами. Въ то же время, полномочный министръ ганзеатическихъ городовъ лично увѣрилъ г-на Ламартина въ готовности республикъ, которымъ этотъ министръ служить представителемъ, поддерживать съ французскою республикою прежнія дружественныя сношенія.

— Баварскій посланникъ г-нъ Вендландъ объявилъ г-ну Ламартину, что онъ получилъ повелѣніе своего правительства сохранить дружественныя отношенія съ временнымъ правленіемъ Франціи.

— Изъ Мальты пишутъ, что Мегмедъ-Али отправился, 4 с. м., въ Неаполь, откуда поѣдетъ на одинъ мѣсяцъ въ Ниццу, а потомъ въ Марсель.

— Изъ Страсбурга пишутъ, что 6 числа были выставлены на перекресткахъ улицъ повелѣнія арестовать бѣжавшихъ министровъ Гебера, Монтебелло, Дюмона, Жаира, Трезеля и Сальванди. Полагаютъ, что многіе изъ нихъ уѣхали въ Германію.

— Г. Гизо, всѣ помѣстья котораго находятся во Франціи, какъ говорятъ, нуждается въ деньгахъ и намѣренъ преподавать въ Лондонѣ исторію.

— Говорятъ, временному правительству было постоянно извѣстно, гдѣ находится Лудовикъ-Филиппъ. Какъ слышно, оно послало довѣренныхъ людей, чтобы, въ случаѣ нужды, защищать Короля до выхода его въ море. 28 Февраля, живописецъ Ари Шефферъ просилъ паспорта для герцогини Орлеанской; ему выдали его безъ затрудненія, и сверхъ того ассигновали 50,000 фр., на путевыя издержки. Предъ отъѣздомъ своимъ изъ Парижа, герцога Немурскій скрывался

— Лицба wyborców, to jest mężczyzn mających lat 21 i więcej, wynosi we Francji 9,350,000, w Algierji i osadach 925,000, razem 10,275,000; na każdego więc z 900 Deputowanych wypada 11,400 wyborców. Okręgów wyborczych (Kantonów) jest we Francji i osadach 2,850, na każdy więc przypada 3,600 głosów.

— PP. Eugeniusz Sue, Alexander Dumas i Michelet syn, mają wystąpić w Paryżu na kandydatów do zgromadzenia narodowego. Robotnicy z Paryża i jego okręgu postanowili podać na pierwszego kandydata z departamentu Sekwany, P. Berenger.

— Niektórzy majątni kandydaci do Zgromadzenia Narodowego oświadczyli wyborcom, że całe swoje mające się wyznaczyć dyety, 25 franków dziennie, odstąpią ubogim gminom swych departamentów.

— P. Kergorlay w imieniu stronnictwa Legitymistowskiego przesłał rządowi pismo, w którym oświadcza: że *de jure* ogłoszenie Rzeczypospolitej jest nieważne; że Rząd tymczasowy przekroczył swoje obowiązki; i nakoniec, że on i inni również, z nim myślący, głosować będą za Królem Henrykiem V (Xięciem Bordeaux), który jest najlepszym wszystkich Francuzów przyjacielem.

— Rząd zamierza ustanowić Radę finansową, złożoną z Ministra skarbu jako prezydującego, i znakomitszych bankierów, która się ma zająć środkami zaradzenia panującemu obecnie przesileniu finansowemu.

— W skutku podwyższenia stopy procentowej w kasach oszczędności, wpłynęło znówu wiele do nich kapitałów. Przeciwnie na prowincjach tak się obawiają o przyszłość, że dyliżanse wywożą codzien z Paryża po 3 do 4 milionów fr. gotówki, którą przestraszeni właściciele odbierają z domów handlowych i innych lokacyi.

— *National* powstaje na to, że osoby majątne opuszczają Paryż, oddalają służących i sprzedają konie i pojazdy.

— Dom bankierski Bauden i spółka, który zmuszony był zawiesić swe wypłaty, oświadcza w okólniku do wierzycieli swoich wydanym, że jest w stanie zupełnie ich zaspokoić.

— Tutejsza mennica kupuje naczynia srebrne i natychmiast płaci za nie gotowizną.

— Podług wiadomości udzielonych *Journal des Débats*, Pełnomocnik hiszpański odwiedził P. Lamartina, i przeczytał mu depezę hiszpańskiego Ministra spraw zagranicznych, w której powiedziano, że rząd hiszpański nie zaniecha utrzymywać z Rządem tymczasowym francuzk m tychże samych przyjacielskich stosunków, które gruntując się na wzajemnym interesie, istniały dotąd między obudwoma krajami. W tymże czasie, pełnomocny Minister Miast Hanzeatycznych osobiście zapewnił P. Lamartina, o gotowości Rzeczypospolitych, które reprezentuje, utrzymania z francuzką Rzeczpospolitą uprzednich przyjacielskich stosunków.

— Poseł Bawarski, P. Wendland, oświadczył P. Lamartine, że otrzymał polecenie od swego rządu pozostawania w przyjacielskich stosunkach z tymczasowym rządem Rzeczypospolitej.

— Donoszą z Malt, że Mehmed-Ali odpłynął z tój wyspy 4 b. m. do Neapolu, zkąd uda się na miesiąc do Nizy, a następnie do Marsylii.

— Ze Straszburga piszą, że tam d. 6 marca, przypiętane były po rogach ulic, rozkazy aresztowania zbiegłych Ministrów: PP. *H. bert, Monte bello, Dumont, Jayr, Trezel i Salvandy*. Utrzymują, że wielu z nich schroniło się do Niemiec.

— P. Guizot, którego majątek ziemski znajduje się we Francji, ma doświadczać wielkich kłopotów finansowych, i przeto postanowił otworzyć w Londynie katedrę historyi.

— Rząd tymczasowy, jak mówią, dobrze wiedział gdzie się znajduje Ludwik Filip, i nawet posłał zaufane osoby, aby w razie potrzeby mogły mu podać pomoc, zwłaszcza przy wsiadaniu na okręt. Xiężna Orleans dopiero d. 29 lutego opuściła Paryż. Sławny malarz, Ary Scheffer, prosił o paszport dla niej, który otrzymał bez żadnej przeszkody, i nadto 50,000 fr. na drogę. Xiężę Nemours, przed wyjazdem swoim z Paryża, ukrywał się także przez dwa dni u ludzi, których nie znał, lecz któ-

два дня у людей, которыхъ онъ не зналъ, и которымъ вѣрился, находясь одинъ на дворѣ дома инвалидовъ. На пути, не смотря на то, что онъ былъ переодѣтъ, его узнавали нѣсколько разъ, но не хотѣли причинить вреда.

— Большая часть епископовъ при объединилась къ республикѣ; другіе объявили, что посовѣтуются сначала съ Римомъ.

— На дняхъ прибылъ въ Парижъ Г. де Виллель, бывший съ 1822 по 1827 г. президентомъ совѣта министровъ во Франціи, при Лудовикѣ XVIII и Карлѣ X.

— Бывшій префектъ Сенскаго департамента, Г. Рамбюто, вступилъ рядовымъ въ національную гвардію.

— Временное правленіе намѣрено преобразовать парижскую полицію по примѣру англійской. Чиновники, которымъ поручено привести это въ дѣйствіе, получили уже соотвѣтственную инструкцію.

А н г л и я.

Лондонъ 15 Марта.

Большое собраніе хартистовъ происходило сегодня подъ предводительствомъ Г. Кокрена, и спокойствіе ни на минуту не было нарушено; однако правительствомъ предприняты были соотвѣтственныя мѣры предосторожности.

— Предложеніе Г. Эверта объ отмиѣнѣ смертной казни, на прошедшемъ засѣданіи нижней палаты, было отринуто большинствомъ 122 голосовъ противъ 66.

— Въ жур. *Times* пишутъ слѣдующее: „Всѣ полагаютъ до сихъ поръ, что гр. Нельи собралъ большія суммы для обезпеченія судьбы своей фамилии, но мы съ прискорбіемъ должны сказать, что Король Лудвикъ Филиппъ, въ убѣжденіи ли въ прочность своего правленія, по любви къ родитѣ, или наконецъ по обѣимъ этимъ причинамъ, употребилъ все свое и дѣтей своихъ состояніе на помѣстныя владѣнія во Франціи и помѣстилъ во французскіе банки, и если предостоящее народное собраніе, конфискуетъ частное имущество Орлеанскаго дома, то Король будетъ нуждаться въ первыхъ потребностяхъ жизни.“

— Въ *Globe* опровергаютъ вздорное извѣстіе, обнародованное нѣкоторыми газетами, по коему герцогъ Монпансье будто бы получилъ приглашеніе оставить Англію.

— Французскій посланникъ гр. Жарнакъ, передалъ посольскіе архивы и печатать г-ну Коттю, прибывшему сюда изъ Парижа.

— Возвратившись изъ Гастингса лордъ Джонъ Россель столь сильно заболѣлъ, что крайне опасаются за его жизнь. Въ *Sunday Times* утверждаютъ, что благородный лордъ выйдетъ изъ министерства и назначенъ будетъ членомъ верхней палаты. Преемникомъ его по управленію министерствомъ, какъ полагаютъ, будетъ графъ Клarendонъ, нынѣшній намѣстникъ Ирландіи, который будетъ представителемъ правительства въ верхней палатѣ, а лордъ Пальмерстонъ въ нижней палатѣ.

— На дняхъ происходило торжественное рукоположеніе вновь избраннаго примаса англійской церкви, Кентербурійскаго архіепископа, Джонъ-Бирдъ-Сомнера.

— Изъ Бирмингама сообщаютъ, что торговля и промышленность тамъ въ совершенномъ застоѣ. Множество рабочихъ скитаются безъ занятій и безъ хлѣба. Въ слѣдствіе событій на материкѣ, заводы не имѣютъ почти никакихъ заказовъ.

— Въ здѣшнихъ госпиталяхъ лежатъ 40 чел. тяжело раненныхъ во время послѣднихъ смятеній.

16 Марта.

Сегодня по-утру, Королева разрѣшилась отъ бремени принцессою.

— Французская королевская фамилія живетъ уединенно въ Кларемонтѣ. Въ теченіе минувшей недѣли являлись къ Королю многіе личные его друзья, принадлежащіе по большей части къ аристократіи. Г-нъ Гизо, герцогъ Монтебелло и гр. Дюшателъ нѣсколько разъ ѣздили къ своему Королю. Король Лудвикъ Филиппъ и Королева пользуются добрымъ здоровьемъ; перемѣна положенія не имѣетъ на нихъ большаго вліянія. Король ежедневно прогуливается въ окрестностяхъ и вездѣ бываетъ встрѣчаемъ съ радушіемъ; прочіе члены его фамиліи пользуются также радужнымъ пріемомъ.

— Третьяго дня разнеслись слухи, что домъ Ротшильдовъ приостановилъ уплаты.

рымъ сіе повѣрилъ, находясь самъ одинъ на подворъзѣ Domu Inwalidów. На drodze, mimo swojego przebrania, był kilka razy poznany, lecz nikt mu żadnej nie uczynił przykrości.

— Większa część Biskupów połączyła się z Rzeczą apolityką; inni zaś oświadczyli, że chcą zasięgnąć pierwój rady z Rzymu.

— W tych dniachъ przybył do Paryża P. de Villele, były od roku 1822—1827 Prezes Rady Ministrów we Francji za Ludwika XVIII i Karola X.

— P. Rambuteau, były prefekt departamentu Sekwany, wszedł jako prosty żołnierz do gwardyi narodowej.

— Rząd tymczasowy pragnie urządzić policję Paryżką na wzór Angielskiej. Urzędnicy, mający wprowadzić rzecz tę w wykonanie, otrzymali już stosowne polecenia.

А N G L I A.

Лондонъ, 15 марта.

Віелкіе згромадження Хартистовъ odbyło się dziś подъ przewodnictwem P. Cochrane, przyczémъ spokojność ani na chwilę nie została naruszona. Rządъ wszakże przedsięwziął byłъ stosowne środki ostrożności.

— Wniosekъ P. Ewartъ względemъ zniesienia kary śmierci, zostałъ na onegdajszymъ posiedzeniu Izby Deputowanych, większością głosówъ 122 przeciwъ 66 odrzucony.

— Czytamy wъ dzienniku *Times*: „Wszystcy dotychczasъ mniemali, że Hr. Neuilly zapewniłъ sobie znaczne fundusze, dla zabezpieczenia losu swojej rodziny; ubolewamy jednakże, iż rzeczъ ta ma się wcale przeciwnie. Królъ Ludwikъ Filip, czy-to zъ przekonania o niewzruszonej trwałości swoichъ rządówъ i dynastyi, czy przezъ miłość rodzinnej ziemi, czyli teżъ nakoniecъ zъ obudwóchъ tychъ powodówъ, cały swój i dzieci swoichъ majątekъ umieściłъ wъ posiadłościachъ ziemskichъ i na bankachъ we Francji; jeżeli zatemъ przyszłe zgromadzenie narodowe, skonfiskuje prywatny majątekъ domu Orleańskiego, Monarcha tenъ zъ całą swoją rodziną będzie wystawiony na zupełny niedostatekъ.“

— *Globe* zbija niedorzeczną wiadomośćъ, ogłoszoną przezъ inne dzienniki, według której Xiążę Montpensier miałъ otrzymać wezwanie, aby opuściłъ Anglię.

— Poseł francuzki, Hr. Jarnac, zdałъ archiwumъ i pieczęć p. selstwa P. Cottu, który wъ tymъ celu zъ Paryża tu przybyłъ.

— Lordъ John Russell wróciłъ zъ Hastings, ale takъ jestъ cierpiący, że zdrowie jego wzbudza wielką obawę. *Sunday Times* utrzymuje, że wystąpi wkrótce zъ gabinetu i mianowany będzie członkiemъ Izby Wyższej. Następca Lorda John Russell ma być Hr. Clarendon, obecnie Lord-Namiestnikъ Irlandyi, który będzie reprezentowałъ Rządъ wъ Izbie Wyższej, a Lordъ Palmerston wъ Izbie Niższej.

— Wъ tychъ dniachъ odbyła się uroczysta confirmacya nowo obranego Frymаса kościoła angielskiego, Arcy-Biskupa Kanterburyjskiego, John Bird Sumner.

— Piszą zъ Birmingham: Handel i przemysłъ całkiem tu jestъ zatamowany. Liczni robotnicy błakają się bezъ zatrudnienia i bezъ chleba. Wъ skutku wypadkówъ na stałymъ łączu, fabryki nie mają prawie żadnychъ obstalunkówъ.

— Wъ szpitalachъ tutejszychъ leży 40 ciężko ranionychъ wъ czasie ostatnichъ rozruchówъ.

17 marca.

Wъ dniu dzisiejszymъ rano, Królowa powiła szczęśliwie zdrową Xiężniczkę.

— Francuzka rodzina Królewska mieszka samotnie wъ Claremont. Wъ ciągu zeszłego tygodnia, odwiedzało Króla wielu osobistychъ jego przyjaciół, należącychъ powiększej-części do wyższej arystokracji. P. Guizot, Xiążę Montebello i Hr. Duchatel, kilkakrotnie także odwiedzili swego Monarchę wъ jego samotności. Takъ Król, jakъ i Królowa używają dobrego zdrowia, a zmiana położenia nad-spodzianie mało zdaje się ichъ dotykać. Królъ Ludwikъ Filipъ odbywa codziennie przejażdżki po okolicy i wszędzie jestъ najuprzejmiejъ pozdrawiany. Równie dobrego przyjęcia doświadczają i młodszy członkowie jego rodziny.

— Zавечорajъ rozeszła się pogłoska, że domъ Rotszyldów wъ Paryżu zawiesiłъ swoje wypłaty.

Г Е Р М А Н И Я .

Въ *Journal des St. Peterbourg* напечатано слѣдующее обозрѣніе вѣдѣній о бѣдственномъ состояніи Германіи: „Германія, почти вся безъ исключенія, предана безначалію; въ такой степени, что трудно слѣдить и сообщать совершающіяся въ ней на каждомъ шагѣ и въ каждую минуту плачевныя крайности. Можно опредѣлить въ Германіи два различныя движенія. Прежде всего, крайняя оппозиція, стараясь привлечь къ себѣ чернь, вынудила у правителей уступки, предоставившія власть въ руки мятежниковъ. Безпорядокъ есть господствующее, такъ сказать нормальное состояніе во владѣніяхъ Союза. Въ Мюнхенѣ волнуются подъ предлогомъ, что тамъ должна скрываться Лола-Монтесъ. Въ Констанцѣ собираются провозгласить республику. Въ Карлсруэ, главы партій безначалія сзываютъ, по собственному произволу, собраніе всѣхъ людей, имѣющихъ право быть избранными въ представители, чтобы рѣшить судьбы Германіи. Почти во всѣхъ городахъ повторяется то же самое. Это головокруженіе постигло также Вѣну и Берлинъ. Въ газетахъ заключается еще мало подробностей о происшедшихъ тамъ событіяхъ; но легко можно видѣть, какое бѣдственное вліяніе они уже имѣли повсюду. вмѣстѣ съ этимъ движеніемъ существуетъ еще другое: возмущеніе поселянъ, приступающихъ къ дѣлу поджигательствомъ и грабежами. Возникнувъ въ Гейльброннѣ, оно уже распространилось по Франконіи. Этого мятежъ разительно напоминаетъ смуты, вспыхнувшія во время реформации, и повлечетъ за собою тѣ же ужасы и ту же опасность.“

Мюнхенъ, 19 Марта.

Ошибочно распространенный слухъ, будто бы графиня Ландсфельд (Лола-Монтесъ) во второй разъ тайно прибыла въ Мюнхенъ, подала снова поводъ къ волненіямъ. Вчера, по утру, большое собраніе лицъ всякаго сословія отправилось въ ратушу, требуя, чтобы законъ натурализаціи Ландсфельдской графини, былъ отмѣненъ, а она сама, въ случаѣ появленія ея на баварской землѣ, была захвачена и предана суду. Сверхъ сего требовали удаленія отъ должности директора полиціи. Городская депутация отправилась съ этими требованіями къ министрамъ, которые немедленно доложили объ этомъ Королю. Около 3 часовъ по полудни была уже объявлена на углахъ улицъ королевская прокламація, извѣщавшая, что графиня Ландсфельдъ не можетъ уже пользоваться правомъ баварскаго гражданства. Въ то же время опубликовано было постановленіе объ удаленіи отъ должности директора полиціи, Г. Марка, и назначеніи временно на его мѣсто барона де-Линденфельса. вмѣстѣ съ симъ, министръ юстиціи, во вниманіе, что сказанная Ландсфельдъ, продолжаетъ возбуждать волненія какъ въ столицѣ такъ и по всей странѣ, издалъ циркулярное предписаніе захватить ее, если бы гдѣ либо находилась на баварской землѣ, заключить въ ближайшую крѣпость и предать за тѣмъ суду.

Саксонія. Дрезденъ, 17 Марта.

Королевскимъ повелѣніемъ, изданнымъ отъ вчерашняго числа, министромъ юстиціи и временнымъ министромъ духовныхъ дѣлъ и народнаго просвѣщенія назначенъ адвокатъ д-ръ Браунъ; министромъ внутреннихъ и временнымъ министромъ иностранныхъ дѣлъ профессоръ, д-ръ Пфортенъ; министромъ финансовъ депутатъ сейма Георги и временнымъ военнымъ министромъ полковникъ графъ Гольцендорфъ. Новое министерство, по волѣ Короля, обнародовало программу, главнымъ основаніемъ которой служатъ отмѣненіе навсегда цензуры, введеніе изустности и публичности въ судопроизводствѣ, учрежденіе суда присяжныхъ, реформа закона о выборахъ и признаніе права собраній. Такъ какъ этою программой рѣшаются всѣ предложенные вопросы, то чрезвычайный сеймъ, созванный къ 20-му п. м., отмѣненъ.

Виртембергъ. Штутгардъ, 10 Марта.

Королевскимъ повелѣніемъ отъ вчерашняго числа, министръ внутреннихъ дѣлъ, духовныхъ дѣлъ и просвѣщенія фон-Шлайеръ, министръ финансовъ фон-Гертнеръ и министръ юстиціи фон-Призеръ уволены, по ихъ просьбѣ, отъ управленія ввѣренными имъ министерствами, а на ихъ мѣсто назначены депутатъ Ремеръ членомъ государственнаго совѣта и министромъ юстиціи; депутатъ д-ръ Дювернуа членомъ государственнаго совѣта и министромъ внутреннихъ дѣлъ; д-ръ

Н И Е М С Ю .

Journal de St. Peterbourg zawiera następną artykuł o teraźniejszym nieszczęśliwym położeniu Niemiec: „Niemcy, prawie bez żadnego wyjątku, są dziś pastwą anarchii, w takim stopniu, iż trudno jest śledzić i opisywać opłakane ostateczności, które ledwo nie na każdym kroku i nie w każdej chwili wszędzie się popełniają. Dwa różne poruszenia dają się postrzegać w Niemczech. Naprzód przesadzona oppozycja, przywoławszy w pomoc pospólstwo, zdołała wymóżyć u Rządzców ustępstwa, które oddają władzę w ręce buntowników. Bezład stał się ogólnym, i możliwym na rzecz, normalnym stanem Konfederacyi Niemieckiej. W Monachium buntują się pod pozorem, że Lola Montès ukrywa się w tém mieście; w Konstancyi chcą ogłosić Rzeczpospolitą; w Karlsruhe, przywódcy partyi anarchicznej zwołują własną powagą zgromadzenie wszystkich osób, mających prawo być obranymi na deputowanych, dla rozstrzygnięcia losów Germanii. Prawie po wszystkich miastach powtarzają się też same sceny. Podobnyż zawrót głowy dosiagli Wiednia i Berlina. Gazety mało jeszcze dają szczegółów o zaszłych tam wypadkach, iecz łatwo można już widzieć, jak zgubny wpływ wszędzie wywarły. Obok tego poruszenia jest drugie: to jest bunt wiesniaków, który objawia się ogniem i rabunkiem, a który z Heilbronn, gdzie się zaczął, rozszerzył się już po Frankonii. Ten bunt ma uderzające podobieństwo z tym, który wybuchnął za czasu reformy, i sprowadzi zapewne też same bezprawia i też same niebezpieczeństwa.“

Monachium, 18 marca.

Mylnie rozszerzona pogłoska, jakoby Hrabini Landsfeld (Lola-Montes), po raz drugi skrycie do Monachium wróciła, stała się znowu powodem zaburzeń. Wczoraj rano, wielkie zgromadzenie osób wszelkiego stanu udało się na Ratusz, żądając, iżby prawo naturalizacyi Hrabiny Landsfeld było odwołane, a ona sama imana i sądzona, jeżeliby przybyła na ziemię Bawarską. Nadto domagano się złożenia Dyrektora Policyi. Deputacya miejska udała się z temi żądaniami do Ministrów, a ci przelożyli je niezwłocznie Królowi. Około godziny 3-jej po południu aliczowana już była na rogach ulic Proklamacya Królewska, obwieszczająca, że Hrabini Landsfeld przestała posiadać prawo obywatelstwa Bawarskiego. Spółcześnie ogłoszono wyrok złożenia z urzędu Dyrektora Policyi, P. Mark, i mianowania tymczasowo na tę posadę, Barona Lindenfels. Razem z tém, Minister sprawiedliwości, ze względu, że pomieniona Hrabini Landsfeld, nie przestaje wzniecać zawichrzę tak w stolicy, jako i w całym kraju, wydał okólny rozkaz imania jej, gdziekolwiek się znajdowała na ziemi Bawarskiej, dla zamknięcia w najbliższej twierdzy i stawienia przed sądem.

SAXONIA. Drezno, 17 marca.

Przez dekret Królewski, ogłoszony dnia wczorajszego, mianowani zostali: Ministrem Sprawiedliwości i tymczasowym Ministrem Spraw duchownych i publicznego oświecenia, Adwokat Dr. Braun; Ministrem Spraw Wewnętrznych i tymczasowo Zagranicznych, Professor Dr. Pfordten; Ministrem Starbu, deputowany Sejmu Georgi, i tymczasowym Ministrem Wojny, Półkownik Hr. Holzen-dorf. Nowe ministerstwo, z woli Króla, ogłosiło swój program, którego główną zasadą jest zniesienie na zawsze cenзуry, zaprowadzenie jawności i ustnych rozpraw w sądownictwie, ustanowienie sądów przysięgłych, reforma prawa o wyborach i uznanie prawa zgromadzeń. Ponieważ w skutek tego programmatu, rozwiązują się wszystkie, do rozstrzygnięcia Sejmu odłożone kwestye, przeto Sejm nadzwyczajny, zwołany na dzień 20 marca, miejsca mieć nie będzie.

KRÓLESTWO WÜRTEMBERGSKIE. Sztutgard, 10 marca.

Mocą Królewskiego dekretu, z dnia wczorajszego, Minister Spraw wewnętrznych, Wyznań i Oświecenia, von-Schlauer, Minister Skarbu von-Härtner i Minister Sprawiedliwości von-Priser, zostali uwolnieni, na własną prośbę, od kierowania powierzonymi sobie wydziałami, a na ich miejsce mianowani: Deputowany Römer, członkiem Rady Stanu i Ministrem Sprawiedliwości; Deputowany Dr. Duvernois, członkiem Rady Stanu i Ministrem Spraw wewnętrznych; Dr. Paweł Pfizer, członkiem Rady Stanu i Mi-

Павель Пфизеръ членомъ государственнаго совѣта и министромъ духовныхъ дѣлъ и просвѣщенія, и депутатъ Гоппельтъ членомъ государственнаго совѣта и министромъ финансовъ.

— По извѣстіямъ изъ Великаго Герцогства Баденскаго, тамъ отмѣнены декретомъ отъ 9-го Марта всѣ феодальныя права, еще неотмѣненные прежними законами. Лица, лишаются этихъ правъ, должны получить приличное вознагражденіе.

Курфиство Гессенское. *Кассель, 7 Марта.*

Третьяго дня издано здѣсь повелѣніе, заключающее въ себѣ слѣдующія рѣшенія Курфирста: Цензура отмѣняется въ отношеніи къ сужденіямъ о внутреннихъ дѣлахъ. Постановленія, препятствующія частному богослуженію такъ называемыхъ германскихъ Католиковъ, перекрещенцевъ и Меннонитовъ, отмѣняются. Государственнымъ чинамъ, которые вскорѣ будутъ созданы, предложить проекты законовъ: о обезпеченіяхъ противъ злоупотребленія тисненія, о введеніи публичнаго и гласнаго судопроизводства и объ учрежденіи судовъ присяжныхъ. (С. П.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Амстердамъ, 14 Марта.

Въ Амстердамской Коммерческой Газетѣ сообщаютъ полученное изъ Гаги, по телеграфу, извѣстіе, по которому Король, узнавъ, что измѣненія, предложенныя для основнаго закона, не соответствуютъ общему ожиданію, далъ второй палатѣ право представить Его Величеству относительно основнаго закона, предложенія, какія она почитаетъ полезными для народа и на которыя Король напередъ изъявляетъ свое согласіе. Его Величество объявилъ объ этомъ безъ вѣдома министерства, которое, по слухамъ, должно быть смѣнено болѣе-либеральнымъ министерствомъ. Письмо изъ Гаги, полученное редакціею Коммерческой Газеты, и чрезвычайное прибавленіе къ новому *Rotterdammer Courant* вполне подтверждаютъ это извѣстіе. Последняя газета присовокупляетъ, что Король призывалъ къ себѣ президента второй палаты и лично объявилъ ему о своей волѣ. Это извѣстіе произвело сегодня на биржѣ очень-выгодное впечатлѣніе на цѣны голландскихъ фондовъ.

— Изъ Герцогенбуша пишутъ, отъ 8 Марта: „Уже нѣсколько дней, какъ пограничныя крѣпости приводятся въ оборонительное состояніе. Герцогенбушскій арсеналъ снабжаетъ вещами, которыя складываются на валахъ. Артиллеристы работаютъ цѣлый день. Отсюда послали въ Мастрихтъ 15,000 бомбъ и гранатъ.“

— Телеграфическая депеша. Гага, 15 Марта. Прежнее министерство сегодня распущено, и депутату Лугери поручено составить новое министерство.

(С. П.)

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.

Въ *New-York-Herald* пишутъ, что 2 Февраля заключенъ мирный трактатъ между Мексиканскою республикою и Соединенными Штатами, подписанный уполномоченными означенной республики, а равно г-мъ Тристомъ и генераломъ Скоттомъ, въ столичномъ городѣ Мексикѣ. Республика уступаетъ Штатамъ земли, лежащія по ту сторону Рио-Гранде, до впаденія въ оную рѣки Хили, а равно пространство, прилегающее къ Тихому морю; Штаты же, съ своей стороны, обязываются уплатить Мексикѣ 15 мил. долларовъ. Торговый трактатъ, заключенный въ 1831 г., будетъ имѣть обязательную силу для обоихъ государствъ, въ теченіи 8 лѣтъ, считая со дня ратификаціи трактата. Американскія войска выступить изъ Мексики, чрезъ три мѣсяца по возобновленіи мира.

— Г. Полкъ не доволенъ трактатомъ; но такъ какъ онъ представляетъ, большія выгоды для Штатовъ, то онъ вынужденъ представить его конгрессу, въ которомъ, какъ кажется, большинство голосовъ будетъ въ пользу мира.

nistrem Wyznań i Oświeceniа, a deputowany Hoppelt, członkiem Rady Stanu i Ministrem Skarbu.

— Podług wiadomości z Wielkiego Xięstwa Badenkiego, zniesione tam zostały, dekretem z d. 8 marca, wszystkie feudalne prawa, nieuchylone jeszcze dotąd przez poprzednie postanowienia. Osoby, którym te prawa są odjęte, mają otrzymać stosowne wynagrodzenie.

ELEKTORSTWO HESKIE. *Kassel, 9 marca.*

Onegdaj ogłoszono tu rozkaz, zawierający następujące postanowienia Elektora: Cenzura znosi się w przedmiocie rozpraw o wewnętrznych interesach kraju. Postanowienia, wzbraniające prywatnych obrzędów kościelnych, tak zwanych Niemieckich-Katolików, Anabaptystów i Mennonistów, uchylają się. Stanom Jeneralnym, wkrótce mającym się zebrać, zostaną podane projekta praw: o rękojmiami przeciw nadużyciom prassy, o zaprowadzeniu jawnego i ustnego sądownictwa, i o ustanowieniu sądów przysięgłych. (P. P.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Амстердам, 14 марта.

В Амстердамской *Handlowej Gazecie* помещена изъ Гаги wiadomość, według której, Król Jego Mość uznawszy, że zmiany przełożone Izboni względem prawa zasadniczego, nie odpowiadają ogólnemu życzeniu, udzielił pozwolenie drugiej Izbie, aby podała od siebie Jego Kr. Mości, we względzie tegoż prawa, projekta, jakie uzna za pożyteczne dla kraju, i na które Król Jego Mość z góry swoje zgodzenie się oświadcza. Jego Kr. Mość udzielił to pozwolenie bez wiedzy Ministrów, których miejsce, jak słychać, ma zająć wkrótce liberalniejszy gabinet.— List z Hagі, otrzymany przez redakcyą tejże *Handlowej Gazety*, jako też nadzwyczajny dodatek do nowego dziennika *Rotterdamers Courant*, potwierdzają w zupełności powyższą wiadomość. Ta ostatnia gazeta dodaje, że Król wezwał do siebie Prezesa drugiej Izby, i osobiście oświadczył mu swoje wolę. Wiadomość ta wywarła dzisiaj na giełdzie nader korzystny wpływ na kurs hollenderskich papierów.

— Piszą z Herzogenbusch, pod d. 8 marca: „Już od kilku dni pograniczne twierdze przywodzą się do stanu obronnego. Arsenał w Herzogenbusch dostarcza amunicyi. Artyllerzyści cały dzień pracują. Do Mastrichtu posłano 15,000 bomb i granatów.“

— *T. legreficzna depesza. Haga 15 marca.* Uprzednie ministerstwo zostało dzisiaj rozwiązane, a deputowanemu Lugerі, polecono utworzyć nowy gabinet. (P. P.)

STANY-ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNEJ.

New-York-Herald donosi, że dnia 2 lutego zawarty został traktat pokoju między Stanami-Zjednoczonymi a Rzeczpospolitą Meksykańską, podpisany przez pełnomocników pomienionej Rzeczypospolitej, tudzież P. Frist i Jenerała Scott, w stołecznym mieście Meksyku. Rzeczpospolita ustępuje Stanom ziemie, leżące z tamtej strony Rio-Grande, aż do ujścia w nią rzeki Chily, tudzież przestrzeń, położoną nad morzem Spokojnym; natomiast, Stany obowiązują się wypłacić Meksykowi 15 milionów dolarów. Traktat handlowy, zawarty w roku 1831, obowiązujący będzie obie Rzeczypospolite przez lat 8 po ratyfikacji traktatu. Wojska Amerykańskie opuszczają Meksyk we trzy miesiące po ustaleniu pokoju.

— P. Polk nie jest zadowolony z tego traktatu; lecz, że takowy jest bardzo dla Stanów korzystnym, przeto złoży go Kongressowi, który, jak się zdaje, znaczną większością oświadczy się za pokojem.